KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 18 päivänä helmikuuta 1997,

kansainvälisen neuvottelu- tai riitojenratkaisumenettelyn aloittamisesta Amerikan yhdysvaltojen tekstiilituotteita koskevien alkuperäsääntöjen muuttamisesta, jonka seurauksena kielletään tiettyjen Euroopan yhteisössä valmistettujen tuotteiden yhteisön alkuperä

(97/162/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon yhteisön menettelyistä yhteisessä kauppapolitiikassa kansainvälisen kaupan säännöissä yhteisölle annettujen, erityisesti Maailman kauppajärjestössä (WTO) käyttöön otettujen oikeuksien käyttämisen varmistamiseksi 22 päivänä joulukuuta 1994 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 3286/94 [1], sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 356/95 [2], ja erityisesti sen 13 ja 14 artiklan,

on kuullut neuvoa-antavaa komiteaa asiasta,

sekä katsoo, että:

A. MENETTELY

1) Komissio vastaanotti 11 päivänä lokakuuta 1996 valituksen kaupan esteestä, joka johtui tekstiilituotteita koskevien alkuperäsääntöjen muuttamisesta Amerikan yhdysvaltojen lainsäädännössä. Valituksen tekijä korosti sitä, että uusissa säännöissä kielletään yhteisön alkuperä kolmansissa maissa valmistetuilta valkaisemattomilta kudotuilta kankailta, jotka on tuotu yhteisöön siellä värjättäviksi, painettaviksi ja muita viimeistelyä koskevia lisätoimenpiteitä varten. Näitä tuotteita pidettiin Amerikan yhdysvaltojen aikaisemman lainsäädännön perusteella eli ennen vuoden 1995 heinäkuuta yhteisön alkuperätuotteina. Valituksen tekijän mukaan muutos uhkaa tekstiilituotteiden vientiä yhteisöstä.

2) Valituksen jätti italialainen järjestö Federtessile Italian silkkiteollisuutta edustavan järjestön ja Italian tekstiilien valmistusteollisuutta edustavan järjestön puolesta. Valitus sisälsi riittäviä todisteita asetuksen (EY) N:o 3286/94 mukaisen menettelyn aloittamisen perustelemiseksi.

3) Tutkimusmenettely on aloitettu 22 päivänä marraskuuta 1996 [3], Federtessile väitteet on esitetty menettelyn aloittamista koskevassa ilmoituksessa.

B. VÄITTEET KAUPAN ESTEESTÄ

4) Valituksen tekijä väitti, että Amerikan yhdysvaltojen Maailman kauppajärjestön (WTO) sopimusten voimaan tulon jälkeen lainsäädännössään tekemä tekstiilituotteita koskevien alkuperäsääntöjen muutos on asetuksen (EY) N:o 3286/94 2 artiklan 1 kohdan mukainen kaupan este. Tarkemmin sanottuna valituksen tekijä vetosi kahteen WTO:n sopimuksen liitteenä olevaan sopimukseen: tekstiili- ja vaatetustuotteita koskevan sopimuksen 4 artiklan 2 kohtaan ja alkuperäsääntöjä koskevan sopimuksen 2 artiklan b ja c alakohtaan.

5) Komissio katsoo, että erityisesti tekstiili- ja vaatetustuotteita koskevan sopimuksen 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti voidaan perustella toimet kaikkien yhteisön tekstiilituotteiden puolesta, joiden vientiin Amerikan yhdysvaltoihin sovelletaan tai saatetaan soveltaa määrällisiä rajoituksia, joita Amerikan yhdysvallat soveltaa kuituja tuottaviin maihin. Tällaisesta tilanteesta määrätään nimenomaisesti 4 artiklan 2 kohdassa: "muutosten esittäminen (...) säännöissä (...) tämän sopimuksen mukaisesti ilmoitettujen tai sovellettujen rajoitusten täytäntöönpanoa tai hallinnointiin ei saisi (...) vaikuttaa kielteisesti jäsenen käytettävissä olevaan markkinoillepääsyyn (...) tai katkaista tämän sopimuksen mukaista kauppaa."

6) Komissio katsoo lisäksi, että yksi merkittävä ongelma on velvoite merkitä kyseiset tuotteet sen maan alkuperätuotteiksi, joissa valkaisematon kudottu kangas on tuotettu, eikä Euroopan yhteisön tai jonkin sen jäsenvaltion alkuperää oleviksi tuotteiksi. Tämä käytäntö saa yhdysvaltalaisen kuluttajan hylkäämään kyseiset yhteisöstä viedyt tekstiilituotteet, koska hän ei enää pysty tunnistamaan niitä. tämän vuoksi komissio katsoo, että perusteena on käytettävä erityisesti alkuperäsääntöjä koskevaa

[1] EYVL N:o L 349, 31.12.1994, s. 71
[2] EYVL N:o L 41, 23.2.1995, s. 3
[3] EYVL N:o C 351, 22.11.1996, s. 6

sopimusta, koska asia koskee tämän alan periaatekysymystä. Komissio muistuttaa, että alkuperäsääntöjä koskevan sopimuksen 2 artiklassa määrätään, että "alkuperäsääntöjä ei käytetä suoraan tai epäsuorasti kaupallisten tarkoitusperien toteuttamisen välineinä (...) alkuperäsäännöillä sellaisenaan ei tule olla rajoittavia, vääristäviä tai häiriövaikutuksia kansainväliseen kauppaan."

7) Komissio katsoo kuitenkin, että näiden kahden oikeusperustan mainitseminen ei sulje pois vetoamista muihin näiden kahden sopimuksen määräyksiin tai muihin WTO:n perustamissopimuksen ja sen liitteenä olevien sopimusten asiaa koskeviin määräyksiin, jotka osoittautuvat hyödyllisiksi menettelyjen toteuttamiseksi WTO:n toimielimissä.

C. EPÄSUOTUISAT KAUPALLISET VAIKUTUKSET

8) Tutkimusmenettelyn aloittamista koskevan ilmoituksen julkaisemisesta lähtien komissio on tehnyt selvitystä sen määrittämiseksi tarkemmin, kuinka suurta osaa yhteisön tekstiilituotteiden viennistä uudet yhdysvaltalaiset säännöt koskisivat.

9) Tätä selvitystä jatketaan edelleen. Komission tähän mennessä kokoamat tiedot jo kuitenkin osoittavat riittävällä tavalla tiettyjen epäsuotuisten kaupallisten vaikutusten olemassaolon ja vaaran niiden vahvistumisesta. Vaikka selvityksen jatkaminen on tarpeen Amerikan yhdysvaltojen kyseisten tuotteiden yhteisön vientiin soveltaman käytännön vaikutusten toteamiseksi tarkemmin, ei ole tarpeen odottaa selvityksen päätökseen saamista uusista yhdysvaltalaisista alkuperäsäännöistä johtuvan käytännön oikeudellisesta laadusta päättämiseksi.

D. YHTEISÖN ETU

10) Uhattuina eivät ole ainoastaan joidenkin yksittäisten yritysten edut vaan yhden kokonaisen yhteisön tuotannonalan edut ja sen seurauksena hyvin monien Euroopan yhteisössä usealla eri alueella sijaitsevien yritysten edut.

Lisäksi kaikkien kolmansien maiden monenvälisten sitoumusten noudattamisen valvonta on Euroopan yhteisöjen komissiossa tärkeällä sijalla. Tämä noudattaminen on erityisen tärkeää tekstiilialalla, jossa WTO:hon liittyvän aiotun asteittaisen vapauttamisen vuoksi on erityisen tärkeää välttää kaupan häiriötä, joita voi syntyä uusista kaupan esteistä.

11) Yhteisön edun mukaista on komission nopea toiminta Amerikan yhdysvaltojen suhteen uhattuna olevan viennin turvaamiseksi. Ottaen huomioon, että kyseiset käytännöt kuuluvat monenvälisellä tasolla vahvistettujen sääntöjen soveltamisalaan, Maailman kauppajärjestö vaikuttaa sopivimmalta kansainväliseltä oikeudelliselta kehykseltä yhteisön toimille.

E. PÄÄTELMÄT JA TOTEUTETTAVA TOIMENPIDE

12) Ennen tutkimusmenettelyn virallista aloittamista komission ja Amerikan yhdysvaltojen edustajat neuvottelivat useita kertoja syntyneen ongelman ratkaisemiseksi tyydyttävällä tavalla. Näitä kahdenvälisiä keskusteluja jatkettiin sittemmin selvityksen yhteydessä, mutta ne eivät johtaneet Euroopan yhteisön kannalta hyväksyttävään ratkaisuun. Yhdysvaltojen edustajat tarjosivat ainoastaan väliaikaisia sitoumuksia, jotka ratkaisisivat ongelmat ainoastaan hyvin pieneltä osin.

13) Näiden neuvottelujen perusteella on ilmeistä, että ainoastaan uusi Yhdysvaltojen tekstiilituotteiden alkuperäsääntöjä koskeva lainsäädännön muutos voi palauttaa yhteisön viejien varmuuden. Niin kauan kuin Yhdysvaltojen kongressi ei käsittele tällaista muutosta, neuvottelujen jatkaminen Yhdysvaltojen viranomaisten kanssa ei voi johtaa lopullisiin ja tyydyttäviin tuloksiin, koska sillä ei ole toimivaltaa sitoutua niihin.

14) Tämän vuoksi, ja jollei Yhdysvaltojen kongressille jätetä tekstiilituotteiden alkuperäsääntöjen muuttamista koskevaa lakiehdotusta, joka johtaa täysin Uruguayn kierroksesta johtuvien Yhdysvaltojen sitoumusten mukaisen uuden lainsäädännön hyväksymiseen, komissio katsoo, että sen olisi aloitettava virallinen menettely Amerikan yhdysvaltojen osalta niiden WTO:n kahden sopimuksen perusteella, joiden osalta valituksen tekijä on todennut ja komission erittely on vahvistanut oikeuden toimenpiteisiin.

15) Näin ollen komissio pyytä neuvottelujen aloittamista tekstiili- ja vaatetustuotteita koskevan sopimuksen perusteella ja vie asian tarvittaessa tekstiilitarkkailuelimeen (TMB), jotta se voisi asiaa perusteellisesti käsiteltyään antaa suosituksia sopimuksen 8 artiklan 5 kohdan ja sitä seuraavien kohtien mukaisesti.

16) Samanaikaisesti pyydetään Amerikan yhdysvalloilta WTO:n alkuperäsääntöjä koskevaan sopimukseen liittyvien sellaisten neuvottelujen aloittamista, joissa keskustellaan Amerikan yhdysvaltojen kanssa tämän sopimuksen 2 artiklan soveltamisedellytyksistä sen alkuperäsääntöihin.

17) Asetuksen (EY) N:o 3286/94 13 artiklan 2 kohdan nojalla päätös aloittaa virallinen kansainvälinen neuvottelu- tai riitojenratkaisumenettely tehdään sen 14 artiklan säännösten mukaisesti. Siinä tarkennetaan, että komissio tekee päätöksen, josta se ilmoittaa jäsenvaltioille ja jota sovelletaan kymmenen päivän kuluttua, jollei yksikään jäsenvaltio ole tänä aikana saattanut asiaa neuvoston käsiteltäväksi.

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

1. Aloitetaan asianmukaiset neuvottelumenettelyt ja tarvittaessa annetaan asia käsiteltäväksi Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen liitteenä olevan tekstiili- ja vaatetustuotteita koskevan sopimuksen 8 artiklassa määrätylle tekstiilitarkkailuelimille, jonka jälkeen tarvittaessa ryhdytään Maailman kauppajärjestön riitojenratkaisumenettelyyn, Amerikan yhdysvaltojen tekstiili- ja vaatetustuotteita koskevien alkuperäsääntöjen osalta, sellaisina kuin ne johtuvat Uruguayn kierroksen sopimuksia koskevan asiakirjan III osan D osaston 334 luvusta.

2. Aloitetaan asianmukaiset neuvottelumenettelyt ja tarvittaessa Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen liitteenä olevan alkuperäsääntöjä koskevan sopimuksen 7 ja 8 artiklassa määrätty riitojenratkaisumenettely Amerikan yhdysvaltojen tekstiili- ja vaatetustuotteita koskevien alkuperäsääntöjen osalta, sellaisina kuin ne johtuvat Uruguayn kierroksen sopimuksia koskevan asiakirjan III osan D osaston 334 luvusta.

2 artikla

1. Edellä 1 artiklan 1 ja 2 kohdan säännösten soveltaminen keskeytetään, jos Yhdysvaltojen kongressille jätetään ennen 4 päivää huhtikuuta 1997 lakiehdotus, jossa ehdotetaan Amerikan yhdysvaltojen tekstiili- ja vaatetustuotteiden alkuperäsääntöjä koskevaa lainsäädäntöä muutettavaksi siten, että ne saatetaan vastaamaan täysin Amerikan yhdysvaltojen sitoumuksia, sellaisina kuin ne johtuvat Uruguayn kierroksesta.

2. Jos neljän kuukauden määräajan kuluttua 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun lakiehdotuksen jättämisestä Yhdysvaltojen kongressille se ei hyväksy tekstiili- ja vaatetustuotteiden alkuperäsääntöjä koskevaa lakimuutosta siten, että ne saatetaan vastaamaan täysin Amerikan yhdysvaltojen sitoumuksia, sellaisina kuin ne johtuvat Uruguayn kierroksesta, 1 artiklan 1 ja 2 kohdan säännöksiä ryhdytään soveltamaan uudestaan.

3 artikla

Tätä päätöstä sovelletaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.*

Tehty Brysselissä 18 päivänä helmikuuta 1997.

Komission puolesta

Leon BRITTAN

Varapuheenjohtaja